

สารบัญ

คำนำสำนักพิมพ์ 6

บันทึกจากสำนักพิมพ์ il Mulino 10

จาก Mad Millers ถึงผู้อ่าน 14

บทนำ 18

บทที่ 1 กฎพื้นฐานข้อแรก 23

บทที่ 2 กฎพื้นฐานข้อที่สอง 29

บทที่ 3 บทแรกกว่าด้วยรายละเอียดทางเทคนิค 37

บทที่ 4 กฎพื้นฐานข้อที่สาม (กฎทอง) 43

บทที่ 5 การแจกแจงความถี่ 51

บทที่ 6 ความโง่และอำนาจ 57

บทที่ 7 แสยยานุภาพของความโง่ 61

บทที่ 8 กฎพื้นฐานข้อที่สี่ 65

บทที่ 9 การวิเคราะห์ระดับมหภาค
และกฎพื้นฐานข้อที่ห้า 71

ภาคผนวก 83

รู้จักผู้เขียน 90

รู้จักผู้แปล 94

คำนำสำนักพิมพ์

**คนโง่อยู่รอบตัวเรา มีจำนวนมหาศาลเกินคาดคิด และกำลัง
ครองโลกใบนี้**

กองกำลังมืดอันทรงอิทธิพลกำลังแพร่กระจายขยาย
เครือข่ายมากแสนยานุภาพไปทั่วโลก โดยไร้ผู้นำ ไร้กฎหมายควบคุม
ไร้ระเบียบแบบแผน และไร้เหตุผล เพื่อขัดขวางความเจริญก้าวหน้า
และความผาสุกของมวลมนุษยย์ทุกห้วงระแหง ตั้งแต่ในกรุปไลน์
ครอบครัว ในห้องประชุมที่ออฟฟิศ ในโซเชียลมีเดีย หรือแม้กระทั่ง
ในที่ที่ไม่ควรมีคนโง่อยู่ที่สุด - บนเก้าอี้ผู้นำประเทศ

ที่น่าท้อใจยิ่งกว่านั้นก็คือ คนโง่ปฏิบัติการความเขลา
ได้อย่างทรงประสิทธิภาพ ไม่มีทางที่เราจะต่อรองหรือต่อกรกับพวก
เขาได้ (สู้กับคนโง่มันเหนื่อยกว่าสู้กับโจรนะคุณ!) หลายประเทศ
กำลังดิ่งลงเหวเพราะความเชี่ยวชาญซ้ำของด้านความโง่ของคนโง่
เหล่านี้

กระทั่งโลกทั้งใบก็อาจกำลังเดินลงนรกเพราะเหล่า
“ผู้นำโง่” (ใช่, ผมงจตกม!)

ฉะนั้น เราทุกคนก็สมควรจะเข้าใจคนโง่และความโง่
เพื่อให้รู้เท่าทันและพร้อมรับมือกับภัยอันตรายใหญ่หลวงที่กำลัง
คุกคามมวลมนุษยชาติ

คาร์โล เอ็ม. ชิโปลลา ศาสตราจารย์ด้านประวัติศาสตร์
เศรษฐกิจแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เบิร์กลีย์ ใช้แว่นตา
เศรษฐศาสตร์มองคนโง่และปรากฏการณ์ความโง่ที่ระบาดไปทั่วโลก
จนสรุปออกมาเป็น “กฎพื้นฐานว่าด้วยความโง่เขลา” ห้าประการใน
โง่ศาสตร์ (The Basic Laws of Human Stupidity) สุดยอดหนังสือ
ระดับ ‘cult classic’ เล่มนี้

**“คนโง่คือคนที่สร้างความเสียหายแก่คนอื่นหรือกลุ่มอื่น ทั้งที่
ตัวเองไม่ได้รับประโยชน์ กระทั่งอาจได้รับความเสียหายด้วยซ้ำ”**
– ชิโปลลานิยาม “คนโง่” ไว้อย่างเป็นวิทยาศาสตร์

“คนโง่” จึงแตกต่างจาก “คนโหด” ที่ได้รับอะไรบางอย่างจาก
การทำร้ายเรา เช่นนี้แล้ว คนโง่ นับเป็นมนุษย์ประเภทที่อันตรายที่สุด
เพราะสร้างความเสียหายแก่ผู้คนและสังคมอย่างประเมินค่าไม่ได้
คนโง่ไม่เคยคิดสนใจใยดีต่อความอยู่รอดของระบบทั้งปวง เพราะ
คนโง่ไม่ได้ผลประโยชน์ใดๆ จากความโง่ หน้าที่ยังทำร้ายตัวเอง
อย่างโง่ๆ ได้หน้าตาเฉย

นับวันอิทธิพลของความโง่รู้กรานเข้าครอบครองทุก
แห่งหนออย่างไรแผนการหรือหลักการใดๆ แม้หนังสือเล่มนี้จะตีพิมพ์
ครั้งแรกเมื่อปี 1976 แต่เราต้องยอมรับอย่างเศร้าใจว่า “กฎพื้นฐาน
ว่าด้วยความโง่เขลา” ที่หนังสือเล่มนี้นำเสนอยังคงเป็นจริง และมี
ประโยชน์ในการทำความเข้าใจสังคมมนุษย์ร่วมสมัย เจกเช่นเดียวกับ
กับกฎธรรมชาติที่เป็นจริงในวันวาน วันนี้ พรุ่งนี้ และตลอดไป

โง่ศาสตร์: กฎพื้นฐานว่าด้วยความโง่เขลา คือบทวิเคราะห์
ทางเศรษฐศาสตร์อันแสนสันที่จะทำให้เราทั้งชั้นและขึ้นไปพร้อมกัน
ท่ามกลางสมรภูมิแห่งความโง่ หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นมิดดาบ
และเกราะกำบังที่ปกป้องทุกท่านจากศัตรูผู้โง่เงา เพื่อนักรบผู้
โง่เขลา และที่เลวร้ายที่สุด - แม่ทัพผู้โง่บรม

สำนักพิมพ์ bookscape

The Basic Laws of Human Stupidity

by
Carlo M. Cipolla

โง่ศาสตร์
กฎพื้นฐานว่าด้วยความโง่เวลา

แปลโดย
สุนันทา วรรณสินธ์ เบล

บทนำ

ต้องยอมรับว่าเรื่องราวของมนุษย์เรานั้นอยู่ในภาวะน่าสังเวช
อย่างไรก็ดี นี่ไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่แต่อย่างใด เรื่องราวของมนุษย์
อยู่ในภาวะน่าสังเวชมานานนับแต่อดีต ภาระหนักอึ้งจากปัญหา
และความล้าเคี้ยวที่มนุษย์ต้องทนแบกรับ ทั้งในฐานะปัจเจกและ
ในฐานะสมาชิกของสังคมอันมีระเบียบแบบแผน แท้จริงแล้วเป็น
ผลข้างเคียงที่ไม่สมควรเกิดขึ้น – และผมกล้าพูดเลยว่าโง่เง่า – จาก
การกอปรตัวของชีวิตนับตั้งแต่ต้น

จากงานของดาร์วิน เราเรียนรู้ว่ากำเนิดของเราก็ไม่
ต่างจากสัตว์ชั้นต่ำ ไม่ว่าไส้เดือนหรือช้างก็แบกรับอุปสรรค
ความยากลำบาก และความทุกข์ทรมานในแต่ละวันเฉกเช่นเดียวกับ
เรา แต่ทว่ามนุษย์ยังได้รับอภิสิทธิ์ให้แบกรับภาระเพิ่ม นั่นคือ
ความล้าเคี้ยวอันเกิดขึ้นทุกวี่ทุกวันจากฝีมือคนกลุ่มหนึ่งในเผ่าพันธุ์
มนุษย์ด้วยกันเอง คนกลุ่มนี้ทรงอิทธิพลยิ่งกว่ากลุ่มมาเพีย

เครือข่ายอุตสาหกรรมทหาร หรือแม้กระทั่งองค์การคอมมิวนิสต์สากล เป็นกลุ่มที่ไร้ระเบียบ ไร้การรับรอง ไร้ผู้นำ ไร้ประธาน ไร้กฎหมายควบคุม แต่ทว่ากลับปฏิบัติภารกิจได้อย่างสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกันโดยสมบูรณ์ รวากับว่ามีมือที่มองไม่เห็นคอยชี้นำให้กิจกรรมของสมาชิกแต่ละคนส่งเสริมและขยายประสิทธิภาพของกิจกรรมโดยสมาชิกคนอื่นๆ ธรรมชาติ ลักษณะ และพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มนี้คือหัวข้อของหนังสือเล่มนี้

ผมขอกล่าวเน้นย้ำอย่างหนักแน่นไว้ ณ ที่นี้ว่า หนังสือเล่มเล็กๆ นี้ไม่ได้มีเจตนาถากถางหรือเกิดจากทัศนคติแบบขี้แพ้ขวนดี แต่เป็นเพียงหนังสือว่าด้วยจุลชีววิทยาที่จัดจำแนกสิ่งมีชีวิตเท่านั้น เนื้อหาต่อไปนี้เป็นผลจากความพยายามอย่างสร้างสรรค์ที่จะระบุตัว เข้าใจ และหากเป็นไปได้ก็สกัดกั้นกองกำลังมืดอันทรงพลังยิ่ง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าและความผาสุกของมวลมนุษย

บทที่ 1
กฎพื้นฐานข้อแรก

*ALWAYS AND
INEVITABLY
EVERYONE
UNDERESTIMATES*

THE NUMBER
OF STUPID
INDIVIDUALS IN
CIRCULATION.

กฎพื้นฐานข้อแรกว่าด้วยความโง่เขลาของมนุษย์บัญญัติอย่างชัดเจนไว้ข้อกึ่งขวาว่า

“เราทุกคนประเมินจำนวนคนโง่ที่เวียนวนอยู่ในสังคมน้อยเกินไปเสมอโดยปราศจากข้อยกเว้น”¹

ข้อความนี้อาจดูไม่สำคัญ คลุมเครือ และใจแคบอย่างร้ายกาจในคราแรก แต่ทว่าเมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วจะพบว่า

¹ ผู้เรียบเรียงคัมภีร์ไบเบิลตระหนักถึงกฎพื้นฐานข้อแรกนี้ และถอดความกฎนี้ไว้ในข้อความว่า “stultorum infinitus est numerus” หรือ “คนโง่นั้นมีจำนวนมากเหลือคณานับ” [คัมภีร์ไบเบิลฉบับภาษาไทยใช้ “อะไรที่ขาดอยู่จะนับให้ครบไม่ได้” (ปัญญาจารย์ 1:15)] แต่นี่เป็นการกล่าวแบบอติพจน์เท่านั้น จำนวนคนโง่ไม่อาจเป็นอนันต์ ด้วยว่าคณทั้งมวลมีจำนวนจำกัด

นี่เป็นสัจพจน์ที่จริงแท้ ไม่ว่าจะประเมินความโง่ของมนุษย์
ไว้สูงเพียงใด เราก็มักต้องประหลาดใจซ้ำแล้วซ้ำเล่าอยู่เป็นนิจ
เพราะข้อเท็จจริงที่ว่า

- ก. คนที่เราคิดว่ามีเหตุผลและชาญฉลาด กลับกลายเป็น
คนโง่ได้อย่างหน้าไม่อาย
- ข. วันแล้ววันเล่า กิจกรรมของเราถูกรังควานอย่างซ้ำซาก
น่าเบื่อหน่าย โดยบุคคลผู้โง่เขลาซึ่งจู่ๆ ก็ปรากฏกายอย่าง
ไม่คาดคิด ในสถานที่ที่แสนจะไม่เหมาะ และในจังหวะที่
ไม่น่าเป็นไปได้

กฎพื้นฐานข้อแรกทำให้ผมไม่สามารถระบุจำนวนเป็น
ตัวเลขชัดเจนได้ว่าคนโง่มีสัดส่วนเท่าไรในหมู่ประชากรทั้งหมด
ค่าประเมินใดก็ตามจะปรากฏว่าต่ำกว่าความเป็นจริงเสมอ ดังนั้น
ในหน้าถัดจากนี้ ผมจะขอใช้สัญลักษณ์ σ แทนค่าสัดส่วนคนโง่
ในกลุ่มประชากร